

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Міжнародна економіка

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни:	обов'язкова		
Форма навчання:	денна		
Освітній ступінь:	бакалавр		
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування		
Спеціальність:	073 Менеджмент		
Освітня програма:	Менеджмент: бізнес-адміністрування		
Рік навчання:	2	Семестр:	3
Кількість кредитів (годин):	3 (90 год.: 16- лекції; 20- семінарські; 54 - самостійна робота)		
Мова викладання:	українська		

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Уманець Тетяна Миколаївна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: викладач кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Кафедра: кафедра управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Робочий e-mail: tanua-u-sh@ukr.net

Години консультацій на кафедрі: понеділок, 14.40-16.00

3. Опис та мета дисципліни

Дисципліна «Міжнародна економіка» є обов'язковим компонентом підготовки здобувачів вищої освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 073 Менеджмент освітньо-професійної програми «Менеджмент: бізнес-адміністрування».

Мета навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» є формування у майбутніх менеджерів системи спеціальних знань з проблем та перспектив розвитку міжнародної економіки для фундаментальної й спеціальної освіти та практичної діяльності за фахом.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини» є:

- розуміння сутності процесів, які відбуваються в міжнародній економіці, їх еволюції і чинників;
- визначення структури та основних засад розвитку міжнародної економіки в систем і сучасних світогосподарських процесів;
- засвоєння категоріального апарату, що застосовується для аналізу процесів та явищ сучасного світового економічного розвитку;

- знання особливостей розвитку інтеграційних процесів та діяльності міжнародних економічних організацій;
- уміння творчо аналізувати стан і тенденції розвитку системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми й перспективи їх розвитку.

Предмет вивчення навчальної дисципліни міжнародна економіка є: змістовна сутність міжнародної економіки, загальних світогосподарських процесах, функціонуванні світового господарства та міжнародних взаємовідносинах.

Міждисциплінарні зв'язки: «Мікроекономіка та макроекономіка», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: організація та управління».

4. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми: «Менеджмент: бізнес-адміністрування», державного стандарту підготовки бакалаврів зі спеціальності 073 Менеджмент:

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН 18. Виконувати практичні завдання в межах певної функціональної області бізнес-організацій на регіональному та міжнародному рівнях.

5. Структура дисципліни

Тема 1. Міжнародна економіка як наука.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1.Поняття і предмет курсу «Міжнародна економіка»</p> <p>2. Сутність, форми та чинники міжнародного поділу праці. Спеціалізація та кооперування</p> <p>3.Рівні міжнародних економічних відносин</p> <p>4.Етапи розвитку світового господарства</p>	<p>1.Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (зі змінами) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text</p> <p>2.Кібік О. М., Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник. Одеса : НУ "ОЮА", 2020. 85 с.</p> <p>3.Максименко Я. А. Міжнародна економіка: теорія і практичні завдання : навчальний посібник. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2018. 126с.</p> <p>4.Міжнародні економічні відносини : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 612 с.</p>

<p>Семінарське заняття : Не передбачено навчальною програмою</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: 1. Підготувати презентацію відповідно до теми заняття (вимоги: відсутність плагіату, тривалість доповіді 3-5 хв.). Орієнтовна тематика: 1. Позитивні та негативні сторони відкритої економіки. 2. Місце і роль національної економіки в сучасній системі світо господарських зв'язків. 3. Визначити зміст міжнародного поділу праці та його форм. 4. Визначити зміст світогосподарського поділу праці та його форм. 5. Розкрити зміст основних форм міжнародних економічних відносин. 6. Охарактеризувати класифікацію міжнародних економічних відносин за сферою дії. 7. Охарактеризувати класифікацію міжнародних економічних відносин залежно від їх характеру. 8. Основні елементи системи міжнародних економічних відносин. 9. Охарактеризувати основні етапи розвитку світового господарства.</p>	<p>1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (зі змінами) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text 2. Кібік О. М., Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник. Одеса : НУ "ОЮА", 2020. 85 с. 3. Максименко Я. А. Міжнародна економіка: теорія і практичні завдання : навчальний посібник. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2018. 126с. 4. Міжнародні економічні відносини : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 612 с.</p>

Тема 2. Теоретичні аспекти інтернаціоналізації.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.): 1. Сутність, характеристика і етапи розвитку інтернаціоналізації виробництва 2. Міжнародний поділ праці, міжнародна спеціалізація та кооперація 3. Фактори розвитку і причини участі країн у міжнародному поділі праці 4. Етапи розвитку поділу праці як економічного процесу 5. Нові тенденції в розвитку міжнародного поділу праці і світової економіки</p>	<p>1. Глобальна економіка: Навчальний посібник. / Н. М. Вдовенко, Л. В. Богач, В. Л. Гераймович, К. С. Кваша, М. М. Павленко. К. : Кондор Видавництво, 2017. 320 с. 2. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 292 с 3. Кібік О. М., Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник. Одеса : НУ "ОЮА", 2020. 85 с. 4. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях. К.: Центр учбової літератури, 2017. 228 с. 5. Максименко Я. А. Міжнародна економіка: теорія і практичні завдання : навчальний посібник. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2018. 126с.</p>

<p>Семінарське заняття : Не передбачено навчальною програмою</p>	
<p>Самостійна робота: Підготувати реферат на одну із тем (Вимоги: відсутність плагіату, обсяг 5-7 стор) Тема рефератів: 1.Етапи розвитку інтернаціоналізації господарського життя. 2.Напрями інтернаціоналізації господарського життя. 3.Сучасні фактори інтернаціоналізації господарського життя. 4.Причини та умови участі країні в міжнародному поділі праці. 5.Характеристика основних етапів розвитку міжнародного поділу праці. 6.Основні тенденції розвитку міжнародного поділу праці і світової економіки. 7.Глобальні проблеми людства.</p>	<p>1.Глобальна економіка: Навчальний посібник. / Н. М. Вдовенко, Л. В. Богач, В. Л. Гераймович, К. С. Кваша, М. М. Павленко. К. : Кондор Видавництво, 2017. 320 с. 2.Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 292 с 3.Кібік О. М., Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник. Одеса : НУ "ОЮА", 2020. 85 с. 4.Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях. К.: Центр учбової літератури, 2017. 228 с. 5. Максименко Я. А. Міжнародна економіка: теорія і практичні завдання : навчальний посібник. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2018. 126с.</p>

Тема 3.Міжнародна торгівля.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція : Не передбачено навчальною програмою</p>	
<p>Семінарське заняття (2 год.): 1.Тенденції міжнародної торгівельної політики: вільної торгівлі та протекціонізму. 2.Показники участі країни у міжнародній торгівлі 3.Рівні регулювання міжнародної торгівлі. 4.Тарифне і нетарифне регулювання зовнішньої торгівлі. Виконання тестових завдань та ситуацій, розв'язування задач.</p>	<p>1.Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Дьяченко та ін. / за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 652 с. 2.Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 292 с 3.Кібік О. М., Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник. Одеса : НУ "ОЮА", 2020. 85 с. 4. Сучасна міжнародна економіка: Підручник / Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Золотарьова О.В. та ін. / За ред. В.М. Тарасевича. Дніпро: ПБП «Економіка», 2019. 386 с. 5. Gerber J. (2017). International Economics, Global Edition. Pearson</p>
<p>Самостійна робота: Задача 1. Автомобільне колесо у країні А коштує</p>	<p>1.Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Дьяченко та ін. / за заг.</p>

100 гр.од., в країні Б – 80 гр. од., а в країні В – 60 гр. од. Зовнішня торгівля країни А не впливає на рівень світових цін.

1) Якщо у країні А буде введено 100% адвалерний тариф на імпорт коліс із країн Б та В, чи буде країна А продовжувати імпорт коліс з країн Б та В.

2) Якщо буде створено митний союз країни А та країни В, чи буде вона сама виробляти колеса чи імпортувати їх?

3) Якщо в країні А буде введено 50%, а не 100% адвалерний тариф на імпорт коліс із країн Б і В, чи буде країна А продовжувати імпортувати колеса.

Задача 2.

Визначити ступінь відкритості національних економік через розрахунок експортних квот, обсягу експорту на душу населення питомої ваги кожної країни у світовому експорті.

Країна	Обсяг експорту, млн. дол. США	ВВП, млн. дол. США	Чисельність населення, млн. осіб
Німеччина	521	2497	80,6
Франція	289	1585	57,4
Великобританія	260	1167	57,8
Угорщина	234	1112	57,0
Україна	18	36	49,7
Світ у цілому	5690	41100	6200000

ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 652 с.

2.Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 292 с

3.Кібік О. М., Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник. Одеса : НУ "ОЮА", 2020. 85 с.

4. Сучасна міжнародна економіка: Підручник / Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Золотарьова О.В. та ін. / За ред. В.М. Тарасевича. Дніпро: ПБП «Економіка», 2019. 386 с.

5. Gerber J. (2017). International Economics, Global Edition. Pearson

Тема № 4. Міжнародний рух капіталу.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція : Не передбачено навчальною програмою</p>	
<p>Семінарське заняття (2 год.): 1.Сутність міжнародного руху капіталу 2.Форми міжнародного руху капіталу 3.Міжнародне кредитування, прямі та портфельні інвестиції</p>	<p>1.Глобальна економіка: Навчальний посібник. / Н. М. Вдовенко, Л. В. Богач, В. Л. Гераймович, К. С. Кваша, М. М. Павленко К. : Кондор видавництво, 2017. 320 с. 2.Кібік О. М., Нестерова К. С.,</p>

<p>4. Міжнародні фінансові центри</p> <p>Виконання тестових завдань та ситуацій</p>	<p>Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник. Одеса : НУ "ОЮА", 2020. 85 с.</p> <p>3. Мазаракі А.А., Мельник Т. М., Генералов О. В. Управління ризиками в зовнішньоекономічній діяльності : підручник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 312 с.</p> <p>4. Максименко Я. А. Міжнародна економіка: теорія і практичні завдання : навчальний посібник. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2018. 126с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Підготувати есе на одну з проблемних питань (вимоги обсяг 3-5 стор., відсутність плагіату):</p> <p>1. Яким чином прямі іноземні інвестиції впливають на соціо-культурний розвиток країни-інвестора та країни, що приймає інвестиції?</p> <p>2. Чи може країна інвестор понести втрати в результаті витоку капіталу? Якщо так, то чому?</p> <p>3. Чи може мати місце негативний ефект від прямих іноземних інвестицій для країн, що розвиваються?</p> <p>4. Які цілі переслідують іноземні компанії, які вкладають інвестиції в Україну?</p> <p>5. Для якої групи країн прямі іноземні інвестиції є найбільш вигідними?</p>	<p>1. Глобальна економіка: Навчальний посібник. / Н. М. Вдовенко, Л. В. Богач, В. Л. Гераймович, К. С. Кваша, М. М. Павленко К. : Кондор видавництво, 2017. 320 с.</p> <p>2. Кібік О. М., Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник. Одеса : НУ "ОЮА", 2020. 85 с.</p> <p>3. Мазаракі А.А., Мельник Т. М., Генералов О. В. Управління ризиками в зовнішньоекономічній діяльності : підручник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 312 с.</p> <p>4. Максименко Я. А. Міжнародна економіка: теорія і практичні завдання : навчальний посібник. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2018. 126с.</p>

Тема 5. Світова валютна система.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція :</p> <p>Не передбачено навчальною програмою</p>	
<p>Семінарське заняття :</p> <p>Не передбачено навчальною програмою</p>	

<p>Самостійна робота: Завдання 1. Яким чином в рамках Бреттон-Вудської валютної системи країна могла застрахувати себе від неочікуваного припливу та відтоку короткострокового спекулятивного капіталу? Чи працюють ці механізми в рамках сучасної валютної системи?</p> <p>Завдання 2. Чи вірним є твердження: «Інфляція неможлива при золотом стандарті».</p> <p>Завдання 3. Як Ви уявляєте систему валютних курсів та валютно-економічних відносин між членами ЄС та Україною, після її входження до ЄС.</p>	<p>1.Кібік О. М., Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник. Одеса : НУ "ОЮА", 2020. 85 с.</p> <p>2.Козуб В. А., Чернишова Л. А., Зосимова Ж. С. Міжнародна економіка. Харків: ХГУПТ, 2016. 145 с.</p> <p>3. Мазаракі А.А., Мельник Т. М., Генералов О. В. Управління ризиками в зовнішньоекономічній діяльності : підручник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 312 с.</p> <p>4.Максименко Я. А. Міжнародна економіка: теорія і практичні завдання : навчальний посібник. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2018. 126с.</p> <p>5.Яровенко Т. С., Сергета Г. В. Проблеми функціонування світової валютної системи. <i>Східна Європа: економіка, бізнес та управління</i>. Вип. 2 (25). 2020. с.85-90</p>
---	---

Тема 6. Міжнародний науково-технологічний обмін.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція : Не передбачено навчальною програмою</p>	
<p>Семінарське заняття : Не передбачено навчальною програмою</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: Задача 1. Визначити ціну ліцензії, якщо середньорічний випуск продукції за ліцензією складає 360 тис. т., термін дії договору 3 роки. Прибуток від продажу одиниці продукції з використанням ліцензії становить 30 гр. од., а прибуток від реалізації одиниці продукції за діючою технологією в ліцензіаті – 20 гр. од. Доля ліцензіара у прибутку становить 30%.</p> <p>Задача 2. Обсяги планового випуску продукції за ліцензією в перший рік складатиме 250 тис. шт., на другий рік його обсяг планується збільшити на 2%. Термін дії ліцензійного договору складає 2 роки. Продажна ціна</p>	<p>1.Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Дьяченко та ін. / за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 652 с.</p> <p>2.Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 292 с</p> <p>3.Козуб В. А., Чернишова Л. А., Зосимова Ж. С. Міжнародна економіка. Харків: ХГУПТ, 2016. 145 с.</p> <p>4.Сучасна міжнародна економіка: Підручник / Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Золотарьова О.В. та ін. / За ред. В.М. Тарасевича. Дніпро: ПБП «Економіка», 2019. 386 с.</p>

<p>продукції і перший рік буде становити 100 гр. од. / од., на другий – 120 гр. од. / од. Розмір роялті становитиме 5%. Визначити ціну ліцензії.</p>	<p>5.Чернишова Л. О., Новікова Л. В. Світовий ринок інформаційно-комунікаційних технологій: тенденції і перспективи розвитку. <i>Підприємництво та інновації</i>. 16. 2021. с. 15-19.</p> <p>7.Tay S.I., Lee T.C., Hamid N.A.A., Ahmad A.N.A. An Overview of Industry 4.0: Definition, Components, and Government Initiatives. <i>Journal of Advanced Research in Dynamical and Control Systems</i>. 2018. Vol. 10. 14-Special Issue. P. 1379–1387.</p>
--	---

Тема 7. Міжнародна трудова міграція

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція : Не передбачено навчальною програмою</p>	
<p>Семінарське заняття : Не передбачено навчальною програмою</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: Підготувати есе на одну з проблемних питань (вимоги обсяг 3-5 стор., відсутність плагіату):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Яким чином ТНК та НТП впливають на формування сучасного міжнародного ринку праці? 2.Які основні сучасні тенденції сучасного міжнародного ринку праці? 3.Специфіка сучасного етапу розвитку світового ринку праці. 4.Чи вірним є твердження: дія імміграції на добробут громадян країни, яка приймає робочу силу, не залежить від розміру країни? Чому? 5.Вплив COVID-19 на трудову міграцію. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Дьяченко та ін. / за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 652 с. 2.Департамент ООН з економічних і соціальних питань, 2019. URL: https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/data/estimates2/estimates19.asp 3.Кібік О. М., Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник. Одеса : НУ "ОЮА", 2020. 85 с. 4.Козуб В. А., Чернишова Л. А., Зосимова Ж. С. Міжнародна економіка. Харків: ХГУПТ, 2016. 145 с. 5.Лібанова Е. М., Позняк О. В. Зовнішня трудова міграція з України: вплив COVID-19. <i>Demography and social economy</i>. 2020.№ 4 (42). С.25-40. 6.Подра О., Петришин Н. Міграційні процеси в Україні: обсяги, причини, наслідки. Економічний аналіз. 2021. Том 31. № 3. С.52-59.

Тема 8. Міжнародна економічна інтеграція

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція : Не передбачено навчальною програмою	
Семінарське заняття : Не передбачено навчальною програмою	
Завдання для самостійної роботи: 1. Підготуйте презентацію на одну з наведених тем (Вимоги: обсяг 5-7 слайдів, відсутність плагіату): 1) Внутрішні протиріччя процесу глобалізації. 2) Глобальна проблема забезпечення людства сировиною та енергією. 3) Передумови виникнення основних політичних та соціально-економічних проблем, пов'язаних із процесом міжнародної інтеграції. 4) Основні напрямки стратегії зовнішньоекономічної діяльності України. 5) Зв'язок мікро- та макрорівнів економічної інтеграції. 6. Вивчення досвіду України та інших європейських країн у розвитку транскордонного співробітництва	1. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 292 с 2. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях. К.: Центр учбової літератури, 2017. 228 с. 3. Козуб В. А., Чернишова Л. А., Зосимова Ж. С. Міжнародна економіка. Харків: ХГУПТ, 2016. 145 с. 4. Максименко Я. А. Міжнародна економіка: теорія і практичні завдання : навчальний посібник. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2018. 126с. 5. Транскордонне співробітництво: правові основи та успішні практики: посібник / Євчак Ю.Б., Зарді А., Лазур Я.В., Очкаї Д., Санченко А.Є., Сошников А.О., Устименко В.А., Фетько Ю.І. / за заг. ред. В.А. Устименка; ред.-упоряд. Гук А.К., Санченко А.Є. К., 2020. 152 с. http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2020/09/Posibnuk_TKS.pdf

Тема 9. Міжнародні економічні організації.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція : Не передбачено навчальною програмою	
Семінарське заняття : Не передбачено навчальною програмою	
Завдання для самостійної роботи: Підготуйте доповідь на одну із тем (вимоги: обсяг 2-3 стор., відсутність плагіату) 1) Зовнішня політика ЄС. 2) Структура та етапи розширення ЄС. 3) Основні функції МВФ. 4) Цілі організації та принципи діяльності Світового банку. 5) Функції світової організації торгівлі.	1. Глобальна економіка: Навчальний посібник. / Н. М. Вдовенко, Л. В. Богач, В. Л. Гераймович, К. С. Кваша, М. М. Павленко – К. : Кондор видавництво, 2017. 320 с. Друге перевидання. 2. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 292 с 3. Кібік О. М., Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник. Одеса : НУ "ОЮА", 2020. 85 с. 4. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в

	питаннях та відповідях. К.: Центр учбової літератури, 2017. 228 с. 5.Козуб В. А., Чернишова Л. А., Зосимова Ж. С. Міжнародна економіка. Харків: ХГУПТ, 2016. 145 с.
--	--

Тема 10. Галузі світової економіки та регіони світу

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція : Не передбачено навчальною програмою	
Семінарське заняття : Не передбачено навчальною програмою	
Завдання для самостійної роботи: 1. Підготуйте відповіді на питання: 1) Як систематизуються країни за географічною ознакою? 2) Наведіть елементи та критерії віднесення країн за економічною ознакою. 3) Які виокремлюють складові систематизації країн за ступенем розвитку ринку? 4) Як здійснюється систематизація країн за організаційною ознакою? 5) Наведіть елементи та критерії віднесення країн за соціально-економічною ознакою. 2. Підготуйте доповідь на одну з тем (вимоги: обсяг 2-3 стор., відсутність плагіату). 1) Система світової енергетики. 2) Світовий хімічний комплекс. 3) Світова система машинобудування. 4) Світове сільське господарство. 5) Світова економіка знань. 6) Інфраструктурні галузі у світовому господарстві.	1.Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Дьяченко та ін. / за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 652 с. 2.Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 292 с 3.Кібік О. М., Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник. Одеса : НУ "ОЮА", 2020. 85 с. 4.Козуб В. А., Чернишова Л. А., Зосимова Ж. С. Міжнародна економіка. Харків: ХГУПТ, 2016. 145 с. 5. Сучасна міжнародна економіка: Підручник / Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Золотарьова О.В. та ін. / За ред. В.М. Тарасевича. Дніпро: ПБП «Економіка», 2019. 386 с. 6.Krugman, P. R., Obstfeld, M., & Melitz, M. J. (2017). International Economics: Theory and Policy. 11th Edition. 800p.

Тематика рефератів.

1. Міжнародна економіка в системі економічних наук.
3. Міжнародний поділ праці: сучасні особливості та тенденції.
4. Глобалізація: позитивний та негативний аспект.
5. Глобальні економічні проблеми сучасності.
6. Міжнародна торгівля: сучасні тенденції розвитку.
7. Ринок міжнародних прямих інвестицій: сучасні тенденції розвитку.
8. Транснаціональні корпорації: роль у світовій економіці.
9. Європейський центральний банк: сучасний стан і проблеми діяльності.
10. Акредитив та інкасо як форми міжнародних розрахунків.
11. Франчайзинг та інжиніринг як форми передачі технологій.
12. Технологічні гранти як вид міжнародного технологічного сприяння.
13. Міжнародна трудова міграція: передумови та наслідки.
14. Енергетика та економіка: взаємозв'язок та сучасна взаємодія.

15. Загальні тенденції розвитку обробних галузей промисловості.
16. Іноземні інвестиції в економіці України: реальність і проблеми.
17. Національна валюта України та умови її конвертованості.
18. Роль України у вирішенні глобальних економічних проблем сучасності.
19. Членство України в СОТ: виклики та перспективи для економіки.
20. Вступ України до Європейського Союзу: проблеми і перспективи.
21. Основна мета міжнародних економічних відносин.
22. Методика класифікації країн, розроблена ООН.
23. Фактори соціально-культурного середовища розвитку міжнародних економічних відносин.
24. Економічні інтереси у міжнародній співпраці.
25. Роль міжнародної торгівлі в системі міжнародних економічних відносин.

ПРИКЛАДИ ЗАДАЧ

Задача 1.

В таблиці наведені виробничі можливості країн X та Y.

Країна X			Країна Y		
Виробничі можливості	Виробництво комп'ютерів, тис. шт.	Виробництво нафти, тис. т.	Виробничі можливості	Виробництво комп'ютерів, тис. шт.	Виробництво нафти, тис. т.
A	30	0	A	10	0
B	24	6	B	8	4
B	18	12	B	6	8
Г	12	18	Г	4	12
Д	6	24	Д	2	16
Е	0	30	Е	0	20

До встановлення торгівельних відносин між країнами, оптимальною структурою для країни X є варіант Б, а для країни Y – варіант Г.

Визначити:

- 1) Чи є передумови для взаємної торгівлі країн X та Y? На виробництві якого продукту повинна спеціалізуватися кожна країна у випадку встановлення між ними торгівельних відносин?
- 2) Який буде загальний приріст виробництва комп'ютерів та нафти, отриманий у результаті повної спеціалізації кожної із країн?
- 3) Побудуйте графік виробничих і торгівельних можливостей країни X.

Задача 2.

Підприємство укладає міжнародну угоду з іноземною фірмою на експорт хутра. За даними, наведеними у таблиці необхідно визначити ціну на хутро з використанням методу власних витрат виробництва в міжнародному ціноутворенні.

Показники	Розрахунок, тис. грн.
Собівартість і прибуток підприємства	406,25
Сума акцизу за ставкою 35%	
Вільна оптова ціна підприємства без ПДВ	
Сума ПДВ за ставкою 20%	
Вільна відпускна ціна підприємства	
Торгівельна надбавка 25%	
Експортна ціна виробу	

Задача 3.

Українське підприємство із виробництва меблів має намір придбати у німецького підприємства ліцензію на виготовлення певних зразків меблів. Визначити ціну ліцензії на базі роялті, наведеним у таблиці.

Рік	Обсяг випуску в рік, шт.	Інфляція	Ціна за од. продукції, дол. США	Обсяг продажів ліцензіату в рік, дол. США	Ліцензійні відрахування (1,3%) дол. США
1	500	1,0000	770		
2	1500	1,0110	778		
3	2500	1,0221	787		
4	7500	1,0334	796		
5	10000	1,0447	804		
6	10000	1,0562	813		
Разом	32000				

Задача 4.

Декілька країн –експортерів кави створили картель з метою підвищення світової ціни на каву. Країни – члени картелю контролюють 25% світового ринку кави. Еластичність світового попиту на каву становить - 0,7, а еластичність поставок кави із країн, які не входять до картелю, дорівнює 0,4. Розрахуйте оптимальне для картелю підвищення світової ціни.

Задача 5.

Компанія сплачує річні дивіденди у розмірі 17 грн. на акцію, норма поточної доходності за акціями даного типу складає 14%. Яка повинна бути вартість акцій?

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності.

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота має комплексний характер: вона містить 3 теоретичних питання та задачу.

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант-1

1. Теоретичні питання
 - 1) Рівні міжнародних економічних відносин
 - 2) Міжнародне кредитування, прямі та портфельні інвестиції
 - 3) Міжнародне технічне сприяння
2. Задача

В країні А вводять тариф на імпорт телевізорів у розмірі 100 дол. за один телевізор. Світова ціна телевізорів становить 450 дол. за 1 телевізор. Зміни, які відбулися на внутрішньому ринку країни А наведені у таблиці.

Показники	До введення тарифу на імпорт	Після введення тарифу на імпорт
Обсяг внутрішнього попиту, млн. шт.	18	14
Обсяг внутрішньої пропозиції, млн. шт.	8	10

Визначити:

- 1) ціну одиниці продукції на внутрішньому ринку після введення специфічного тарифу;
- 2) як зміниться обсяг імпорту в результаті введення митного тарифу;
- 3) який розмір надходжень до держбюджету країни А.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою «зараховано», «не зараховано». Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою згідно табл. 1.

Таблиця 1.

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
51-100	зараховано
1-50	не зараховано

Загальна оцінка за курс виставляється за результатами поточного та проміжного контролю згідно табл. 2.

Таблиця 2.

Формування загальної оцінки за курс

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,7	30 балів (проміжний контроль) – середньозважений бал оцінок за теоретичні питання та/або практичні завдання, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,3
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Критерії оцінювання під час поточного контролю

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, а також результати самостійної та індивідуальної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/polozhennja_pro_porjadok_ocinjuvannja_rivnja_navchalnyh_dosjahne_n_zi_zminamy-vid-28.08.2020-protokol-1.pdf)

Оцінювання роботи на семінарських заняттях, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «5». Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях приведені у табл. 3.

Таблиця 3.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання розв'язання задач представлено у табл. 4.

Таблиця 4.

Критерії оцінювання розв'язання задач

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Розв'язання задачі є абсолютно вірним. Студент володіє знаннями методики здійснення розрахунків, вміє нестандартно підходити до розв'язання задач (вирішення ситуацій) та робити обґрунтовані висновки.
4 бали	Задача розв'язана вірно, але обґрунтування висновків є недостатнім
3 бали	Задача розв'язана вірно, але немає висновків та хід розв'язання задачі (вправи, ситуації) не подано.
2 бали	При розв'язанні задачі виявлені неточності, помилки в розрахунках.
1 бал	Практичне завдання розв'язане невірно.
0 балів	Не було спроби розв'язати задачу

Здобувач вищої освіти має бути оцінений не менш як з 70% семінарських занять, передбачених навчальним планом. У випадку, якщо здобувач вищої освіти не був оцінений з відповідної кількості занять, він отримує 0 балів за кожне заняття, з якого мав бути оцінений. При цьому здобувачу вищої освіти може бути зараховано виконання індивідуальних завдань за певне заняття якщо він не був оцінений за результатами проведення семінарського заняття.

Основними видами індивідуальних завдань є: підготовка доповідей, рефератів; розв'язування задач, вирішення ситуаційних завдань тощо.

Оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела, якісна презентація результатів власного дослідження.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання. Разом з тим здобувач освіти може запропонувати свою тему доповіді (реферату) у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Окрім цього у якості виконання індивідуального завдання здобувачу вищої освіти може бути зараховано проходження онлайн-курсів (у відповідності до змісту навчальної дисципліни) на платформах EdEra, Coursera, Prometheus та інших. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «30». Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою та множиться на коефіцієнт 0,3. Критерії оцінювання теоретичних та практичних завдань, які включено до проміжного контролю, наведено у табл. 3-4. У разі, якщо здобувач вищої освіти за проміжний контроль отримав менше ніж 16 балів, то він вважається таким, що не склав проміжний контроль. У графі «проміжний контроль» виставляється 0 балів.

Критерії оцінювання при організації освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання

У разі проведення освітнього процесу у дистанційному режимі, порядок його організації регулює «Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/polozhennja-pro-orhanizaciju-osv.-procesu-iz-zast.-tehnolohij-dyst.-navch.-2020.pdf>).

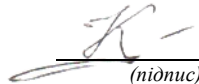
Дистанційний режим навчання передбачає проведення навчальних занять, контрольних заходів та самостійної роботи здобувачів відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу під час синхронного режиму навчання може здійснюватися через онлайн-платформи проведення відео конференцій GoogleMeet або Zoom.

Поточний контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється під час проведення дистанційних занять, а також шляхом оцінювання самостійних індивідуальних і групових завдань, що виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або GoogleClassroom).

Завдання проміжного контролю виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або GoogleClassroom), які оцінюються за поданим вище алгоритмом.

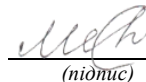
Викладач

(підпис)

Уманець Т.М.
(ПІБ)

Затверджено на засіданні кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю протокол № 1 від « 08 » вересня 2021 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Метіль Т.К.
(ПІБ)